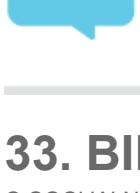


[Ukoliko se bilten ne prikazuje ispravno, molimo Vas kliknite OVDE](#)



TIM
ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I
SMANJENJE SIROMAŠTVA
SOCIAL INCLUSION AND POVERTY
REDUCTION UNIT



33. BILTEN

O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I SMANJENJU SIROMAŠTVA

UVODNIK

Usvojen Indeks rodne ravnopravnosti u Republici Srbiji

Prof. dr Zorana Mihajlović, potpredsednica Vlade i ministarka građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Republika Srbija je prva zemlja van Evropske unije koja je uvela Indeks rodne ravnopravnosti EU. Pred vama je Prvi izveštaj o Indexu rodne ravnopravnosti za Republiku Srbiju za 2016. godinu. Indeks rodne ravnopravnosti predstavlja meri instrument Evropske unije koji meri rodnu ravnopravnost kroz šest oblasti: znanje, rad, novac, zdravlje, vreme, moć i dve podoblasti: nasilje i nalaženje na neravnopravnost.

Indeks rodne ravnopravnosti za Republiku Srbiju iznosi 40,6%, u odnosu na rezultat Indexa za zemlje članice Evropske unije koji iznosi 52,9%. Ovaj broj nam pokazuje da je Srbija trebala polovine puta u ostvarivanju rodne ravnopravnosti u odnosu na evropske standarde. Najveći uspeh u ostvarivanju rodne ravnopravnosti postignut je u domenu moći na nacionalnom nivou, što je pokazatelj da je uvođenje kvota za političku participaciju žena ostvarilo značajan uspeh. S druge strane, najveći zaostatak u ostvarivanju rodne ravnopravnosti u odnosu na EU beležimo u domenu rada i novca. Indeks rodne ravnopravnosti svedoči da je merenje rodne ravnopravnosti izuzetno značajno kada je kreiranje javnih politika i mera u ovoj oblasti u pitanju.

Inicijativu za izračunavanje Indexa rodne ravnopravnosti za Republiku Srbiju pokrenuli su Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost Vlade Republike Srbije, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije i Republički zavod za statistiku, uz veliku podršku Evropskog instituta za rodnu ravnopravnost u Viljnusu koji je zvanični nosilac izrade Indexa u EU. (...)

Srbija je u poslednje dve godine postavila oblast rodne ravnopravnosti među prioritete strukturalnih reformi i javnih politika formiranjem Koordinacionog tela za rodnu ravnopravnost, usvajanjem nove Nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost (2016 – 2020) i pratećeg Plana aktivnosti (2016 – 2018), pripremom novog Zakona o ravnopravnosti žena i muškaraca koji je pred usvajanjem i uvođenjem rodnog budžetiranja javnih finansija. (...)

Politički cilj naše države je pristupanje Evropskoj uniji. To znači da svi naši građani i građanke treba da imaju dostojan standard života i rada u Republici Srbiji. Zbog toga treba da težimo tome da naša zemlja postane rodno ravnopravna, bez stereotipa o rodnim ulogama muškaraca i žena i bez rodno zasnovanog nasilja. Rodna ravnopravnost mora postati princip po kome se javne politike kreiraju, kao i stil života svakog pojedinca i pojedinke. Zbog toga sa velikim zadovoljstvom uvodimo Indeks rodne ravnopravnosti i pozivam sve aktere našeg društva da nam pomognu u ostvarenju vizije razvoja koja će služiti ostvarenju zajedničke i bolje budućnosti za sve nas.

Pročitajte Uvodnik za Izveštaj o Indexu rodne ravnopravnosti za Republiku Srbiju u celini

VESTI

Ekonomske razvoj i zapošljavanje

► Rekordna godina po broju zaposlenih osoba sa invaliditetom

► Od ove godine, žene idu u penziju sa 61 godinom života

► Izveštaj OECD i EK: Nedostajući preduzetnici 2015

► Startap takmičenje „Ring Srbija“: Projekti omladinskog preduzetništva su prioritet

Socijalna zaštita i zdravlje

► Proširen broj korisnika subvencija struje

► Srbija 30. u Evropi po zdravstvenom sistemu

► Romska naselja na jugu Srbije dobijaju protivpožarnu zaštitu

► Održana konferencija o efektima deinstitutionalizacije

Obrazovanje

► Info-linija za roditelje – podrška inkluzivnom obrazovanju

► Održan skup „Predškolsko vaspitanje i obrazovanje po meri svakog deteta“

► Uručene diplome nagrađenim autorima na konkursu „Digitalni čas“

► Erasmus+ za 2016: Novi poziv i programski vodič

► Konferencija Zero Project na temu inovativnih praksi inkluzivnog obrazovanja

Osetljive grupe i ljudska prava

► Usvojena Nacionalna strategija za rodnu ravnopravnost do 2020. godine

► Usvojen Predlog zakona o ravnopravnosti žena i muškaraca

► Vlada uskoro razmatra strategiju za inkluziju Roma

► Predstavljeni rezultati godišnjeg istraživanja o položaju i potrebama mladih

► Studija o pristupu Romkinja socioekonomskim pravima u Srbiji

EU integracije

► Otvoreno Poglavlje 35

► Srbija dobija 187,1 milion evra iz IPA fondova za 2014.

► Srbija najuspešnijia na Balkanu u omladinskoj komponenti Erasmus+ programa u 2015. godini

► Blizu polovine građana za članstvo u EU

► Intereg – IPA Program prekogranične saradnje Mađarska – Srbija 2014-2020.

Vesti iz EU

► Nova studija EIGE: rodna ravnopravnost u moći i donošenju odluka

► EU pokreće novi mehanizam za podršku borcima za ljudska prava

► Slovenci odbacili legalizaciju istopolnih brakova

► Nagrada za pristupačni grad 2016. godine za Milano

AKTIVNOSTI TIMA

Srbija usvojila Indeks rodne ravnopravnosti

Na inicijativu Koordinacionog tela za rodnu ravnopravnost Vlade Republike Srbije, Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije i Republičkog zavoda za statistiku Srbija je postala prva zemlja van Evropske unije koja uvela u upotrebu Indeks rodne ravnopravnosti. Ceo proces uvođenja Indexa bio je podržan od strane Evropskog instituta za rodnu ravnopravnost u Viljnusu koji je i zvanični nosilac izrade Indexa rodne ravnopravnosti u Evropskoj uniji.

Indeks rodne ravnopravnosti predstavlja mehanizam za merenje rodne ravnopravnosti kroz šest oblasti: znanje, rad, zdravlje, novac, vreme, moć i dve podoblasti: nasilje i nalaženje na neravnopravnost. Indeks rodne ravnopravnosti, prema Prvom izveštaju iznosi 40,6%, u odnosu na 52,9% koliko iznosi u Evropskoj uniji.

Indeks rodne ravnopravnosti, kao pouzdan pokazatelj stanja, predstavlja važan instrument kako za projektovanje budućih javnih politika kojima se unapređuje oblast rodne ravnopravnosti tako i za merenje stepena rodne senzitivnosti javnih politika upošteno.

[Kliknite da preuzmete izveštaj "Indeks rodne ravnopravnosti 2016".](#)

Dodeljeni grantovi za najbolje projektne predloge u okviru konkursa "Podrška inovativnim pristupima za povećanje zapošljavanja i zapošljivosti mladih"

Dodelom grantova za 10 najboljih projektih predloga izvršen je konkurs "Podrška inovativnim pristupima za povećanje zapošljavanja i zapošljivosti mladih".

Na konkurs su se prijavile 122 organizacije civilnog društva u saradnji sa privatnim sektorom, a Komisiju za evaluaciju projektnih predloga činili su predstavnici Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstva omladine i sporta, Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC), Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju (GIZ) i Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva.

[Kliknite da preuzmete konačnu rang-listu svih prijavljenih i odobrenih projekata.](#)

Održan okrugli sto o položaju pripadnika romske zajednice u kontekstu procesa pristupanja Srbije Evropskoj uniji

Kancelarija za ljudska i manjinska prava, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva i Romski informativni centar održali su okrugli sto sa ciljem sagledavanja procesa pristupanja Srbiji u EU kroz Poglavlje 23, sa posebnim akcentom na zaštitu prava Roma/Romkinja.

Položaj pripadnika romske zajednice u kontekstu ostvarivanja pregovoračkih poglavlja 23 i 24 od neposredno je značaja za ostvarivanje ljudskih i manjinskih prava i, u tom smislu, pitanje položaja Roma jedno je od ključnih.

Direktorka Romskog informativnog centra iz Kragujevca Rozalija Ilić je ovom prilikom predstavila rezultate istraživanja po pitanju Poglavlja 23 – [Zaštita manjinskih prava Roma](#).

Održana konferencija „Žene i pristup ekonomskim mogućnostima u Srbiji“

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije u saradnji sa Svetskom bankom organizovao je 16. novembra 2015. godine konferenciju pod nazivom „Žene i pristup ekonomskim mogućnostima u Srbiji“.

Glavni cilj konferencije bio je da se podstakne diskusija o unapređivanju dostupnosti ekonomskih mogućnosti ženama na tržištu rada u procesu usvajanja nove Nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost u Srbiji (2016 – 2020. godine). Prvi panel bio je posvećen regulatornom okviru u oblasti rodne ravnopravnosti, drugi rezultatima analize stanja u pogledu ravnopravnosti polova i praćenju jaza između polova, i treći radnom zakonodavstvu i mogućnosti zapošljavanja žena. Konferenciji su prisustvovali predstavnici nacionalnih i međunarodnih institucija kao i predstavnici organizacija civilnog društva.

[Kliknite da saznate više o konferenciji i da preuzmete prezentacije koje su govornici koristili.](#)

Aktivnosti u okviru Programa "Lokalne inicijative za povećanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva"

[Održan okrugli sto u Loznici na temu "Inicijativa za socijalnu uključenost"](#)

Okrugli sto posvećen prvom predstavljanju Strategije socijalne zaštite u Loznici od 2016. do 2020. godine održan je 25. decembra 2015. godine. Na sastanku su predstavljeni rezultati rada svih zainteresovanih strana u procesu izrade Strategije socijalne zaštite grada Loznica.

Učesnici skupa diskutovali su o merama i akcijama za realizaciju ciljeva ove strategije, od plana razvoja usluga socijalne zaštite u Loznici u periodu 2016-2020. god., do obezbeđivanja finansijskih podstacija za licenciranje pružalaca usluga iz javnog, civilnog i privatnog sektora i razvijanja protokola multisektorske saradnje kroz mrežu svih aktera socijalne zaštite. Pored toga, bilo je reči i o uspostavljanju transparentnog sistema naručivanja usluga socijalne zaštite u skladu sa postojećim pravnim okvirom, kao i o razvijanju kapaciteta za učešće u postupku javnih nabavki usluga socijalne zaštite. Više informacija o skupu potražite [ovde](#).

[Održana stručna tribina pod nazivom "Mere dodatne obrazovne podrške deci iz socijalno osetljivih grupa u opštini Irig"](#)

Stručna tribina održana je 9. decembra u Irigu. Na tribini su učestvovali stručni timovi za inkluzivno obrazovanje svih obrazovnih ustanova na teritoriji opštine Irig i predstavnici Centra za socijalni rad opštine Irig.

Tribina je imala za cilj razvijanje saradnje i partnerstva stručnih timova obrazovne sva tri nivoa obrazovanja u oblasti socijalnog uključivanja i unapređenja obrazovne podrške deci iz socijalno osetljivih grupa, a realizovana je u okviru projekta „NAŠA DECA“, koji realizuje Centar za rad sa decom, mladima i porodicama. Više informacija o skupu potražite [ovde](#).

[Izrađen Vodič kroz prava i usluge socijalne zaštite Grada Niša](#)

Centar za razvoj građanskog društva "Protecta" pripremio je Vodič kroz prava i usluge socijalne zaštite grada Niša, urađen u okviru projekta „Kvalitetna socijalna zaštita u lokalnoj zajednici“ koji se realizuje u partnerstvu sa gradskom opštinom Pantelej.

Osnovni cilj vodiča je da građane upozna sa pravima i merama materijalne podrške utvrđenim Zakonom o socijalnoj zaštiti i lokalnim odlukama, kao i sa uslugama socijalne zaštite koje mogu da ostvare; osnovnim podacima o ustanovama i drugim organizacijama koje obezbeđuju njihovo ostvarivanje; uslovima za korišćenje tih prava i uslugama i potrebnim dokumentima, kao i mestu i načinu njihovog pribavljanja. [Kliknite da preuzmete Vodič kroz prava i usluge socijalne zaštite grada Niša.](#)

AKTUELNI KONKURSI

► [Otvoren poziv za Inkluzivnu akademiju \(rok: 16.2.2016.\)](#)

► [Otvoren konkurs "Pokreni se za posao" \(rok: 29.2.2016.\)](#)

► [Evropa za građane i građanke: javni poziv \(rok: 1.3.2016.\)](#)

► [Raspisan prvi javni poziv za projekte u okviru COSME programa \(rok: 14.4.2016.\)](#)

► [Turnir socijalnih inovacija \(rok: 15.5.2016.\)](#)

► [Javni poziv za podršku projektima prekogranične saradnje \(rok: 31.12.2016.\)](#)

Vesti o aktuelnim konkursima možete redovno pratiti na sajtu:

<http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/konkursi>

PROČITAJTE I...

► [Usvojena strategija razvoja u oblasti upravljanja javnim politikama i zakonodavnim procesom](#)

► [Onlajn nedelja 2016.](#)

► [Promocija platforme „Indikatori za razvoj“](#)

► [Inicijativa Evropske komisije za povećanje upotrebe sekundarnih sirovina na tržištu](#)

► ["Model privremenog stanovanja – Od koncepta do realizacije na primeru romskog naselja"](#)

► [DONACIJE.RS: Pomozite socijalnim preduzećima da realizuju svoje ideje](#)

► [Proglašeni dobitnici nagrade VIRTUS za 2015. godinu](#)

► [Interaktivna „Mapa pristupačnosti“ – informacije o pristupačnosti mesta u Srbiji](#)

Vesti o socijalnom uključivanju i smanjenju siromaštva možete redovno pratiti na sajtu:

www.socijalnoukljucivanje.gov.rs

BLOG O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU

SASA MASAL: Postajanje ženom - tranzicija u toku studija

Rodni identitet je nešto sa čime se upoznajemo već na najranijim godinama života. Sve one inherentne osobine u nama koje se mogu stereotipno kategorisati u „muževne“ ili „žensktvene“ se dalje oblikuju našom neposrednom okolinom i ljudima koji nas okružuju. Dok stignemo do fakulteta i završimo sa procesom socijalizacije u rodu dobijenom pri rođenju, većina nas je već vrlo udobno zauzela svoj mali kvadrat sa slovom M ili Ž u njemu, i ni ne pomišlja da ga dovodi u pitanje dok nas okupiraju predavanja, prvi ispiti, i sve ostalo što studentski život sa sobom nosi.

Dok iz mora skripti nije izronila jedna ženska glava, koja je posle dve decenije čutanja i mirovanja odlučila da potraži odgovore na ono što je muči. Ta devojka sama bila ja.

Školski primer transseksualne osobe jeste neko ko već u najranijim godinama svog života ispoljava prve znake nespojtanja ravnoteže između fizičkog tela i rodnog identiteta. (...) Posle godina i godina glumljenja života koji nije moj i borbe sa sve većom razinom u njemu, došao je trenutak u kojem više nisam mogla da lažem i bilo je vreme da oslobodim devojku u sebi koja više nije mogla da čeka. U drugom semestru prve godine studija, prvi put sam novosadskim ulicama prošetala kao devojka. (...)

Najviše problematičnih situacija sam imala sa administracijom, pošto *po zakonu trans osobe u Srbiji imaju pravo na lična dokumenta sa odgovarajućim imenom i polom tek nakon izvršene hirurške korekcije pola*. Život bi bio neuporedivo lakši i jednostavniji, ne samo za mene kao trans osobu nego i za zaposlene u administraciji, da se donesu odgovarajući zakoni o transrodnom i transseksualnim osobama koji bi regulisali lična dokumenta osoba u tranziciji, za šta se trenutno zalaže UG Egal. (...)

Moći ću da budem ponosna na svoj uspeh tek kada legalno budem priznata kao devojka, bilo to posle hirurške korekcije pola ili nakon donošenja zakona o transrodnim osobama, i bila bih srećna da ambiciozno i inteligentne generacije trans osobe koje to delažuje mnogo lakše i bezbolnije prođu kroz proces tranzicije, legalno potpuno priznate kao ono što zaista jesu – mladi, hrabri i optimisti ljudi koji žele da doprinesu društvu i budu njegov deo.

[Tekst u celini možete pročitati na Blogu o socijalnom uključivanju.](#)

Druge tekstove naših blogera i blogerki možete pročitati na www.socijalnoukljucivanje.gov.rs/blog/

USPEŠNI PRIMERI

U „Dve šolje“ posao našlo troje mladih

U prohladno zimsko popodne, na vrata skromnog, ali ljupko uređenog lokala „Dve šolje“, u samom srcu novo-beogradske Bloka 45, svako malo uđu komšije. [...] Iako nekoliko stotina metara dalje blešte lokali velikih tržnih centara, a privezani uz obalu Save baškare se popularni splavovi, žitelji ovog, ali i okolnih blokova više vole da svrate u „Dve šolje“.

Kafeterija je počela s radom avgusta 2014. i ujedno je prvo socijalno preduzeće koje je pokrenuo Centar za razvoj inkluzivnog društva, nevladina organizacija iza koje je dugogodišnji rad na razvoju inkluzije i poboljšanju položaja osoba sa invaliditetom.

Projekat (samo)zapošljavanja osoba sa invaliditetom, odlučili su – kako kaže Aleksandar Bogdanović, osnivač i direktor Centra – da u praksi vide kako u Srbiji funkcioniše socijalno preduzeće.

U „Dve šolje“ posao je našlo petoro mladih ljudi: troje njih za stalno, dok se dvoje angažuju tokom letnje sezone, u skladu sa obimom posla. [...] Iako na prvi pogled deluje da je zelo arhitekto, specijaliste za unutrašnju dekoraciju, enterijer je – kako otkriva naš sagovornik – rezultat snalažljivosti. Najviše se vodi računa da se poštuju principi pristupačnosti. Ulazna vrata su dovoljno široka za ulazak osoba u kolicima, uslužni pult je takođe niži od standardnih; za toalet su danima tražili adekvatan lavabo kako bi sve bilo u skladu sa inkluzivnim dizajnom.

Prvih godinu-dve dana, prema rečima Bogdanovića, očekuju da se posluje tako da budu „na nuli“. Ponošni su što obezbeđuju redovno plate za zaposlene, uredno isplaćuju dobavljače. Raduju se i što su edukacijom dobavljača o socijalnom preduzetništvu i položaju osoba sa invaliditetom neke od njih postakli da zaposle osobe sa invaliditetom, poput kompanije Mlinprodukt od koje kupuju kafu.

Pitamo Aleksandra kakvi su utisci posle godinu i po dana rada i šta bi država mogla da učini kako bi se olakšao rad socijalnih preduzeća?

– Na prvom mestu trebalo bi da se uspostavi pravni okvir sa olakšicama makar u prvoj godini rada. Na primer, da se, kao u zemljama u razvoju, opremanje objekta tretira kao ulaganje. Takođe, dovoljno bi značilo kada bi u APR-u, lokalnim samoupravama, gradskim administracijama činovnici imali dovoljno znanja koje bi predočavali, jer je put kroz birokratsku šumu težak i ima puno prepreka.

(...)

[Tekst u celini možete pročitati ovde.](#)

Više uspešnih priča možete pogledati na socijalnoukljucivanje.gov.rs

Ovaj bilten primajte jer se Vaša adresa nalazi na mejling listi Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Ukoliko želite da se odujavite sa liste, kliknite OVDE.